

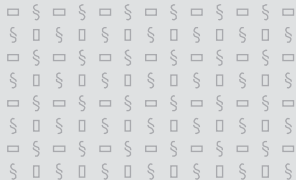

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

Obligace z deliktů a quasideliktů Bc.

Mgr. Radek Černoch
Katedra dějin státu a práva

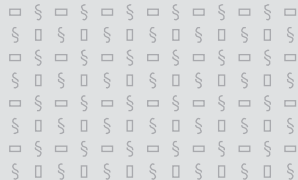
Zápatí prezentace

Trestní právo

■ *Delictum*

■ *Crimen*

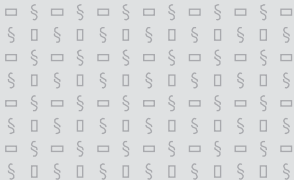
Podmínky odpovědnosti

- Typová vázanost (cf. *Nullum crimen sine lege.*)
- Deliktní způsobilost
- Protiprávnost
- Zavinění (*dolus*, u náhrady škody *culpa*)
- Kauzální nexus
- Škoda vyjádřitelná v penězích (*interesse*)

Znaky deliktních žalob

- *Actiones poenales (in simplum, in multiplum)*
- Kumulativnost
  - Každý poškozený
  - Vůči každému pachateli
  - Plnění jednomu či jednoho neosvobozuje

Přehled deliktů

■ Civilní

■ *Furtum*

■ *Rapina*

■ *Damnum iniuria datum*

■ *Iniuria*

■ Praetorské

■ *Dolus*

■ *Vis ac metus*

■ Quasi

Furtum

- Lze zabít brání-li se zbraní, též *fur nocturnus*
- *Actio furti (a. poenalis)*
  - *Furtum manifestum* 4x, *nec manifestum* 2x, *conceptum* 3x a *prohibitum* 4x, *oblatum* 3x.
- *Condictio ex causa furtiva (a. rei persecutoria)*

Rapina

- Původně krádež => stále c. *ex causa furtiva*

Damnum iniuria datum

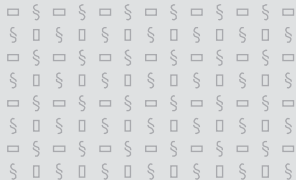
- *A. de pastu*
- *A. de arboribus succisis*
- *Interesse = Damnum emergens + lucrum cessans*
- *a. legis Aquiliae*
  - Zabití otroka či stádního zvířete, cena za rok
  - Zranění zmíněných, cena za 30 dní
  - Později rozšířeno na náhradu škody obecně

Iniuria

- Verbálně či fyzicky
  - *Carmen malum (crimen)*
  - *Membrum ruptum* (zničení údu)
  - *Os fractum*, 300 assů
  - *Iniuria*, 25 assů
- *A. iniuriarum aestimatoria*
  - *Quantum aequum et bonum sibi videtur*

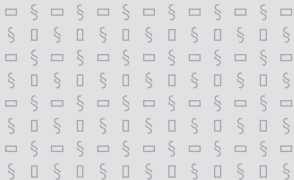
Dolus

- 66 BC Aquilius Gallus
- Úmyslné uvedení v omyl o okolnostech právního jednání
- Subsidiární
- *Actio doli*
  - *Intra annum* náhrada škody
  - *Post annum in id quod ad eum pervenit*

Vis ac metus

- 80 BC Octavius
- *Coactus voluit, tamen voluit.*
- *Quod metus causa gestum erit ratum non habebō.*
  - Proti každému, kdo měl z jednání prospěch
  - *Non statim in quadruplum, sed si res non restituatur*
  - *Post annum in simplum*

Obligationes quasi ex delicto

- Bez zavinění (obj. odp.)
- *A. de effusis et deiectis* (vylité a vyhozené)
  - *A. popularis* při usmrcení chodce 50 000 sesterciů
- *A. de posito vel suspenso* (postavené a zavěšené)
  - *A. popularis* 10 000 sesterciů
- *Actio contra nautas, caupones, stabularios*
  - *Culpa in eligendo*